

De eerste bewoners van Schiermonnikoog

door E. J. Huizenga-Onnekes

AAN den mond der Hunze was in overoude tijden een kleine nederzetting. De menschen woonden in hutten en leefden van jacht en visscherij. Met pijl en boog maakten ze jacht op wilde geiten, herten, hazen en allerlei zeevogels. Ook wolven waren daar toen niet zeldzaam. Wanneer de winters lang en koud waren, konden ze soms gevaarlijk worden voor de menschen. En zoo gebeurde het, dat deze dieren zich, midden in een strengen winter, toen het zonnewende-feest gevierd zou worden, vertoonden in de buurt van de kleine nederzetting. Den dag vóór het feest, besloot de man, van het meest noordwestelijk gelegen hutje, om op de jacht te gaan, om wildbraad voor het feest. De vrouw waarschuwde nog en zei: — Denk er aan Bert, slechts honderd tellen op 't gevaarlijk ijs der Hunze en verder niet. Naar 't midden was de sterke stroom gevaarlijk.

Daar zag hij een haas. Hij schoot en het dier bleek gewond te zijn aan de achterpoot. Hij vervolgde het beest, schoot weer, maar raakte het niet. Schoot nog eens, maar 't was weer mis. Op den duur liet hij het haasje loopen.

Toen zag hij rond, en bemerkte, dat hij midden op het gevaarlijke rivierijs stond. In z'n drift had hij vergeten op het pad te letten, en te tellen.

't Was dooiweer en 't begon te regenen. Hij wist niet meer of hij rechts of links, voor- of achteruit moest. Hij zat midden tusschen de ijsschotsen, en de duisternis viel snel. Geen maan of sterren stonden aan den hemel. Om hem heen was slechts een dichte motregen. De gansche nacht sprong hij van de eene schots op de andere en toen de morgen aanbrak bevond hij zich op één groote ijsschots in stroomend water, die hem snel naar zee voerde. Hij dacht dat hij verloren was, maar bad tot Odin ¹⁾ voor vrouw en kind. Hij dacht aan de gevaren die hen bedreigden.

Opeens zag hij aan den overkant vrouw en zoon. Ze zagen hem drijven en wenkten, maar spoedig was hij uit het gezicht.

In z'n wanhoop bad hij nogmaals voor 't behoud van vrouw en kind, want zelf achtte hij zich verloren. Snel voerde de stroom hem mee, totdat..... hij land zag, duinen en bosschen.

Opeens vloog de schots in duizend stukken. Hij was op zand gestooten en gered. Hij keek en zocht, maar vond niemand, want het land was onbewoond. Daar zag hij op den breeden stroom héél in de verte een zwarte stip.

Wat kon dat zijn? Het waren zijn vrouw en kind. Ook zij waren door de stroom meegevoerd en kwamen behouden aan land.

Hun blijdschap was groot, en ontroerd riep de man: „Heb dank Odin, gij was mèt ons en hebt me gemaakt tot Koning van dit land.”

1) In Noord-Gron. schijnt de naam *Odin* gebruikelijk geweest te zijn. In Zuid-Groningen, dat overwegend Saksisch is, sprak men van *Wodan*.

[Deze sage is overgeleverd door een dagboek van den heer J. H. Nieboer, koopvaardijkapitein te Delfzijl. Opgeschreven te St. Petersburg, Juli 1879. Van deze sage is een gedicht gemaakt door een zekere Lammert Berghuis van 43 coupletten. Het laatste vers luidt: — En nu draagt hij kind en gade, Zegevierend naar het strand; Zingt en juicht van vreugde dronken: Ik ben Koning van dit land].